

ZŠ a MŠ Chlebičov, příspěvková organizace

Školní 105, 747 31 Chlebičov

IČ: 71 002 006

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

na období 2016 - 2020

Doplňuje školní vzdělávací program „Škola zábavou i prací“

ředitel školy: Mgr. Milena Široká
telefon: 553 764 586 , 739 479 811
e-mail: skola.chlebicov@seznam.cz

Zpracovala: Mgr. Irena Hrubá Vaňková
školní metodik prevence

OBSAH:

1. Minimální preventivní program na období 2016 – 2020	str. 1 - 41
2. ÚVOD	3
3. Školní preventivní strategie	4 - 11
4. Minimální preventivní program	12 - 28
5. Prevence šikany	29 - 36
6. Základní školské dokumenty pro oblast prevence	37 – 39
7. Přehled legislativy	40
8. Přehled organizací působících v našem regionu	41

ÚVOD

Společensky a sociálně nežádoucí jevy tvoří širokou škálu problémů, které jsou zejména u dětí a mládeže výrazným rizikem zdravotním, společenským i ekonomickým. Jedná se o problematiku šikany, kyberšikany a násilí, záškoláctví, drogových závislostí, alkoholismu a kouření, kriminality a delikvence, rizikového sexuálního chování, vandalismu, patologického hráčství a také např. projevů rasismu a xenofobie.

Základním principem prevence rizikového chování je výchova dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení si pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti, k odmítání forem sebezdravice a porušování zákona. Důležitým prvkem prevence jsou volnočasové aktivity, jejichž hlavní součástí jsou pohybové aktivity a sport.

Volný čas dětí a mládeže a jeho naplňování pozitivními aktivitami hraje významnou roli při utváření osobnosti mladého člověka a při jeho pozitivní socializaci. Důsledkem snížení kvality společenské péče o volný čas mladé generace je v mnoha případech i nárůst negativních společenských jevů. Jestliže společnost zabezpečí kvalitní trávení volného času dětí a mládeže, může tím, i když jen do určité míry, kompenzovat případné nedostatky rodinného prostředí a vlivu. Rodina má zcela dominantní postavení vzhledem k osvojení si aktivit ve volném čase. Ovlivňuje dítě nejen tím, jak na dítě výchovně působí, ale i svým každodenním životem.

V oblasti volného času došlo v životě mládeže ke změnám. Dominantním médiem se stala nejen televize, která je těžištěm volného času dětí a mládeže, poslech reprodukováné hudby, návštěvy restauračních zařízení, ale v některých případech také „nicnedělání“. Významné místo pak zaujímají aktivity spojené s informačními technologiemi, zvláště u některých skupin mládeže je masivně využíván internet.

Otázka včasné prevence vedoucí žáky k ochraně zdraví, získání pozitivního postoje k vlastnímu tělu, životu, ale i umění najít si životní cíl a osobnostně i sociálně růst, je proto nejdůležitějším cílem, ke kterému by měla primární prevence směřovat.

MPP zpracovává školní metodik prevence. Jde o konkrétní dokument zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Je zpracováván vždy na jeden školní rok a průběžně vyhodnocován. Písemné vyhodnocení je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

MPP školy vychází z RVP ZV a ŠVP. Jednotlivé části MPP jsou začleněny do samostatných témat v jednotlivých předmětech- viz prevence ve vyučování.

Základní a mateřská škola Chlebičov, příspěvková organizace
Školní 105, 747 31 Chlebičov
IČ: 71 002 006

Školní preventivní strategie

OBSAH:

1. Úvod	str. 4
1.1. Základní údaje o škole a charakteristika školy	5
1.2. Vytýčení rizikových projevů chování	6
1.3. Cíle školní preventivní strategie	6 - 7
1.4. Očekávané výstupy	7
1.5. Metody a formy práce	7
1.6. Aktivity a spolupráce, spolupráce s odborníky a ostatními institucemi	8 - 9
1.7. Témata zařazovaná do vyučovacích hodin	10
1.8. Koordinace preventivních aktivit	11

Nejúčinnější a nejlevnější prevencí je zdravá výchova dětí v rodině a ve škole.

Škola vytváří tuto školní preventivní strategii jako základní nástroj prevence. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit. Pro školu je závazný a je součástí školního vzdělávacího programu. Je koncipován podle potřeby žáků a podmínek školy. Strategie je zaměřena na všechny žáky 1. - 5. ročníku základní školy, se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem s nedostatečným prospěchem s některými typy specifických vývojových poruch chování.

1.1. Základní údaje o škole a charakteristika školy

Základní údaje

Název zařízení:	Základní a Mateřská škola Chlebičov, příspěvková org.
Identifikátor zařízení:	600142761
IČO:	71002006
Adresa:	Školní 105, 747 31 Chlebičov
e-mail:	skola.chlebicov@seznam.cz
telefon:	553 764586
Zřizovatel:	obec Chlebičov
Ředitelka školy:	Mgr. Milena Široká
Metodik prevence:	Mgr. Irena Hrubá Vaňková
Učitelé:	Mgr. Adriana Benšová Mgr. Miloslava Kumová Mgr. Věra Gebauerová Kateřina Kudelová
Vychovatelky:	Zuzana Slavíková Eva Vinárková
Správní zaměstnanci:	Margita Leváková Lucie Klímková

Charakteristika školy

Jsme malotřídní škola, která se nachází v klidném a přátelském prostředí nedaleko Opavy. Poskytujeme vzdělávání v rámci sítě Tvořivých škol, využíváme formy prožitkového a činnostního učení. Náš školní vzdělávací program "Škola zábavou i prací" zahrnuje jak prvky tradiční výuky, tak nové přístupy ke vzdělání. Jsme otevřená škola k dětem i k široké veřejnosti. Naše vize je: Být dílnou spolupráce, důvěry, vědění, objevování, učení a kamarádství, kde tvoří spokojené a úspěšné děti. Řídíme se mottem G. B. Shawa: "Jediná cesta k vědění je činnost." V naší škole se snažíme vytvářet příjemné a bezpečné prostředí nejen pro naše žáky, ale i pro učitele a rodiče, uplatňováním partnerského vztahu založeného na vzájemné úctě, pochopení a sebedůvěře tak, abychom měli společné cíle a aby každý, kdo do školy přichází, do ní vstupoval s radostí a dobrými pocity.

1.2. Vytýčení rizikových projevů chování

Prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti naší školy představuje hlavní aktivity v následujících oblastech prevence:

- a) šikanování a jiné formy násilného chování
- b) záškoláctví
- c) kriminality, delikvence, vandalismu
- d) xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu
- e) ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže
- f) užívání návykových látek (včetně alkoholu a kouření), anabolik, medikamentů a dalších látek
- g) netolismu (virtuálních drog) a patologického hráčství (gambling)
- h) diváckého násilí
- i) komerčního sexuálního zneužívání dětí
- j) syndromu týraných a zneužívaných dětí
- k) sekt a sociálně patologických náboženských hnutí a závislosti na politickém a náboženském extremismu
- l) ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže
- m) domácího násilí
- n) poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)

1.3.

» Dlouhodobé cíle

- rozvoj vztahů v kolektivu, důraz na týmovou spolupráci v přátelském ovzduší a prostředí, rovnocenný projev žáků
- kamarádké vztahy
- adaptace na školní prostředí, poznávání vlastních členů třídy
- zaměřit se na rizikové situace ve vztazích s důrazem na jejich řešení a na důsledky při nedodržování základních pravidel jak ve škole, tak v domácím prostředí

» Střednědobé cíle

- diagnostika třídy, následná práce s kolektivem
- zlepšit sociální klima ve třídách a vztahy mezi třídními kolektivy
- vytvořit kvalitní vztahy mezi pedagogy a žáky
- vytvořit pro všechny příjemnou tvůrčí atmosféru ve škole
- prohlubovat umění komunikace mezi vrstevníky, žáky a dospělými
- posilovat zdravé sebevědomí, umět se přiměřeně prosadit v kolektivu
- provádět výchovu ke zdravému životnímu stylu se zaměřením na výchovu ke zdraví, osobní a duševní hygienu, zdravou výživu a pohybové aktivity

» Krátkodobé cíle

- vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty
- respektovat osobnost každého dítěte
- podpora sebedůvěry a pěstování zdravého sebevědomí a duševní hygieny
- využití protistresových aktivit (relaxace, efektivní a účelné zpracování emocí)
- vytváření funkčních pravidel chování třídních kolektivů se snahou aplikovat je a dodržovat v denní praxi ve škole
- vést žáky k asertivnímu chování, aby dokázali zvládnout negativní sociální vztahy, porozumět emocím a pojmenovat je, pochopit právo na omyl
- nabídnout žákům vyplnění volného času formou hodnotných volnočasových aktivit a akcí školy

Cílem nás všech pedagogů je aktivně se zapojit do realizace programu ve vyučovacích hodinách při komunikaci se žáky na neformální bázi, výchovou vlastním příkladem a k vzájemné informovanosti o chování žáků.

1.4. Očekávané výstupy

- znalost negativních vlivů při užívání návykových látek na zdraví člověka
- osvojení si metod odmítání návykových látek
- zaujetí zdravého životního postoje
- získání správných zdravotních návyků
- rozpoznání forem násilí
- obrana proti různým formám násilí
- ovládání sociálních dovedností
- organizace volného času a jeho vhodné využívání

1.5. Metody a formy práce

Jako optimální vyučovací postupy v oblasti prevence rizikového chování využívají učitelé různé metody a formy práce:

- výklad (informace)
- projektové vyučování
- besedy (s učitelem, pozvanými odborníky)
- samostatné práce (výtvarné práce, slohové práce, referáty)
- skupinové práce (společné řešení úkolů, modelové situace, výměna názorů)
- sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobů odmítání nabídky návykových látek, komunikace
- simulační hry
- brainstorming
- relaxační technika
- poznávací a prožitkové akce třídy (exkurze, výlety)

Kromě tradičních vyučovacích metod využíváme také další metody, které se osvědčily a jsou pro ně na škole vytvořeny podmínky. Návčivky sociálních dovedností a cíle zaměřené na rozvoj osobnosti je efektivní realizovat při různých pobytových akcích. Zážitky, prožitky jsou nejučinnějším nástrojem prevence.

Tyto aktivity posilují identitu jedince, třídy a školy (pozitivní motivace, komunitní kruh, hodnocení a sebehodnocení žáků, videoprogramy, akce organizované ve spolupráci s rodiči, individuální konzultace, zájmová činnost, volnočasové aktivity).

1.6. Aktivity a spolupráce

Jednorázové příležitosti aktivity školy

- ✓ LOUČKOVÉ DIVADLO OPAVA, OSTRAVA
- ✓ SLEZSKÉ DIVADLO OPAVA
- ✓ SLEZSKÉ MUZEUM OPAVA
- ✓ MINORITNÍ KLÁŠTER V OPAVĚ – vánoční koncerty, výchovné koncerty
- ✓ KNIHOVNA PETRA BEZRUČE V OPAVĚ, pobočka „KPB“ v Opavě – Kateřinkách
- ✓ DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE OPAVA
- ✓ KNIHOVNA V CHLEBIČOVĚ – pravidelné knihovnické lekce
- ✓ DRAKIÁDA V ŠD
- ✓ MAŠKARNÍ PLES
- ✓ HALLOWEEN
- ✓ PŘEDVÁNOČNÍ VÝSTAVKA ŽÁKOVSKÝCH PRACÍ SPOJENA S VÁNOČNÍM PRODEJEM
- ✓ VÁNOČNÍ BESÍDKA
- ✓ MAŠKARNÍ KARNEVAL
- ✓ SBĚROVÝ TÝDEN
- ✓ DEN ZEMĚ
- ✓ DEN MATEK
- ✓ HUMANITÁRNÍ SBÍRKA CHRPA
- ✓ DEN DĚTÍ
- ✓ ZDRAVÁ VÝŽIVA
- ✓ ZDRAVÉ ZUBY
- ✓ ŠKOLNÍ ČASOPIS „ŠKOLÁČEK“
- ✓ DOBROČINNÁ SBÍRKA PRO NEMOCNÉ DĚTI - FOND SIDUS
- ✓ SBĚR HLINÍKU A VRŠKŮ Z PET LAHVÍ

Další spolupráce

- příprava předškoláků do 1. třídy od 2. pololetí, setkání s paní učitelkou (1x měsíčně)
- návštěva 1. třídy v mateřské škole
- vánoční a velikonoční výstava dětských prací
- společné kulturní pořady

Spolupráce se ZŠ Velké Hoštice

- spolupráce vedení škol, pedagogů k ŠVP
- spolupráce vyučujících 5. ročníků
- oboustranná návštěva žáků, prohlídka školy, sportovní soutěže
- kulturní programy (vánoční, velikonoční), tvořivé dílny.

Spolupráce s Obecním úřadem Chlebičov

- spolupráce na plánovitém rozvoji a hospodaření školy
- spolupráce na kulturních programech pro veřejnost, klub seniorů
- slavnostní zahájení školního roku, přivítání prvňáčků.

Spolupráce s ostatními organizacemi

- spolupráce s PPP v Opavě
- oblastní metodik prevence L. Šimečková
- spolupráce s Dobrovolným sborem hasičů Chlebičov
- spoluúčast Městské policie a Záchrané služby Opava
- spolupráce s Autoškolou OSA v Opavě – kurzy dopravní výchovy, dopravní hřiště Malé Hoštice
- spolupráce s Mysliveckým svazem Chlebičov – beseda k myslivosti a ochraně přírody
- spolupráce s OSPOD, PČR, SPC, s pediatry, lékaři, v případě potřeby s KURÁTORY MLÁDEŽE

Zprávy a informace ze školy mají stálé místo na webových stránkách školy a na stránkách chlebičovského Zpravodaje.

Na naší škole je k dispozici rodičům, tak i žákům **schránka důvěry**, kde můžou anonymně vyjádřit své připomínky, návrhy a názory.

K informovanosti žáků, rodičů a učitelů o dané problematice, včetně kontaktů na odborné poradenství přispívají:

- pedagogická knihovna školy (garant správce knihovny)
- internetové stránky školy
- materiály organizací zabývajících se prevencí
- školní odborná literatura
- jednání pedagogické rady (garant ředitel školy, školní preventista)
- jednání Klubu rodičů a Rady školy (garant ředitel školy)
- individuální konzultace, rodič + žák + učitel (garanti třídní učitelé)
- tvorba ŠVP – věc veřejná, na webových stránkách školy (garant ředitel školy)
- školní časopis Školáček (garant ředitel školy)
- Obecní zpravodaj obce Chlebičov.

Zájmové kroužky

Pro naše žáky vytváříme prostor pro zájmovou činnost dle jejich aktuálního zájmu, nabízíme pro ně různé volnočasové aktivity ve škole:

- keramika
- hra na flétnu
- florbal
- zábavná angličtina
- počítačový kroužek.

1.7. Témata zařazovaná do vyučovacích hodin (závazná pro všechny vyučující)

1. až 3. ročník

Osobní bezpečí - základní zásady mezilidské komunikace

- vztahy v dětském kolektivu
- rodina jako bezpečné místo
- poškozování zdraví
- odmítání návykových látek, nácvik – říkat NE! NECHCI!

Zdravý životní styl – zdravé jídlo

- pohyb
- odpočinek

Zdravé vztahy – kamarádství

- osobní bezpečí – ubližování, šikana
- sebedůvěra

4. a 5. ročník

Návykové látky – cigarety, alkohol, léky, drogy

- rizika zneužívání návykových látek – zdravotní rizika, sociální rizika
- nácvik odmítání drog.

Zdravý životní styl – výhody zdravého člověka

- činnosti vedoucí ke zdraví
- prosazování zdravého životního stylu ve škole

Zdravé vztahy - ve škole, v rodině, ve společnosti

- ubližování, odmítání šikany
- osobní bezpečí – vědět, kde najít pomoc – učitelé, rodiče, linky důvěry, schránka
- sebepoznání, sebedůvěra – posilování praktickým nácvikem důvěry
- koordinovat vztah ve třídě – sociometrie
- odmítat poškozování věcí, vandalismus.

Výchova k rodičovství - ohleduplnost k ženám a dívkám

- ochrana vlastního zdraví před zneužitím
- funkce rodiny.

1.8. Koordinace preventivních aktivit

Za koordinaci preventivních aktivit na naší škole odpovídá metodička prevence Mgr. Irena Hrubá Vaňková. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vzniklého problému dává podněty k možné nápravě. Spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence. Koordinuje předávání informací pedagogických poradách o problematice rizikových forem chování ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy. Hodnotí realizaci programu a v měsíci červnu posílá závěrečnou zprávu na PPP do Opavy okresní metodičce Mgr. L. Šimečkové. Má stanoveny konzultační hodiny dle potřeby žáků a rodičů.

Informace zveřejňuje na nástěnce ve vestibulu školy. Zde také jsou důležitá telefonní čísla a adresy (linky důvěry). Své problémy mohou napsat a vhodit do schránky důvěry umístěné při vstupu do školy.

Ředitel školy

Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Svolává v případě potřeby výchovnou komisi za účasti rodičů, pedagogů, metodika prevence, výchovného poradce a dalších.

Školní metodik prevence

Zpracovává Školní preventivní strategii, zpracovává Minimální preventivní program na školní rok a vyhodnocuje jeho účinnost. Vzdělává se v oblasti prevence, předává získané informace ostatním kolegům a spolupracuje s vedením školy. Během roku vede přehled preventivních aktivit, neustále sleduje a organizuje akce z dostupných nabídek, spolupracuje s ostatními odborníky. V hodinách výchovy ke zdraví mapuje situaci v třídních kolektivech a na základě dané situace úzce spolupracuje s třídním učitelem při zachycování varovných signálů možného výskytu rizikových projevů chování.

Třídní učitelé

Spolupracují se školním metodikem prevence na zachycování varovných signálů, podílejí se na realizaci MPP. Podporují rozvoj pozitivních vztahů ve třídě mezi žáky, motivují je k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem a dbají na jejich důsledné dodržování. Zároveň jsou garantem spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků čímž získávají přehled o zvláštностech žáků třídy a jejich rodinném zázemí. Důsledně sledují absenci žáků v rámci prevence záškoláctví.

Minimální preventivní program

OBSAH:

• Platná legislativa, základní údaje	str. 13
• Charakteristika školy	14
• Cílové skupiny, analýza současného stavu, vybavení školy	14
• Spolupráce s rodiči	15
• Cíle Minimálního preventivního programu	15 - 17
• Okruhy prevence	17
• Postup školy při řešení rizikového chování (tabákové výrobky, neomluvená absence)	18 - 19
• Dokumentace a vyhodnocení	19
• Akční plán školy a školní družiny	20 - 24
• Personální zajištění	24
• Financování	24
• Závěr	24
• Kontakty na organizace	25 - 28

Minimální preventivní program (MPP), vydávaný na základě Metodického pokynu MŠMT, je zásadním dokumentem v prevenci sociálně patologických jevů a součástí vzdělávacího programu školy.

MPP je podle Metodického pokynu k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 konkrétním dokumentem školy zaměřeným na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a na rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností.

Naplňování programu vychází z Národní strategie protidrogové politiky na období 2010-2018, z Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2013-2018, z Metodického pokynu MŠMT k prevenci šikanování mezi žáky škol a školských zařízeních č.j.22294/2013-1.

Cílem našeho MPP je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy.

Základní údaje

Název zařízení:	Základní a Mateřská škola Chlebičov, příspěvková organizace
Identifikátor zařízení:	600 142 761
IČO:	71002006
Adresa:	Školní 105, 747 31 Chlebičov
e-mail:	skola.chlebicov@seznam.cz
telefon:	553 764586
Zřizovatel:	obec Chlebičov
Ředitelka školy:	Mgr. Milena Široká
Metodik prevence:	Mgr. Irena Hrubá Vaňková

1. Charakteristika školy

Jsme malotřídní škola, která se nachází v klidném a přátelském prostředí nedaleko Opavy. Poskytujeme vzdělávání v rámci sítě Tvořivých škol, využíváme formy prožitkového a činnostního učení. Náš školní vzdělávací program "Škola zábavou i prací" zahrnuje jak prvky tradiční výuky, tak nové přístupy ke vzdělání. Jsme otevřená škola k dětem i k široké veřejnosti. Naše vize je: Být dílnou spolupráce, důvěry, vědění, objevování, učení a kamarádství, kde tvoří spokojené a úspěšné děti. Řídíme se mottem G. B. Shawa: "Jediná cesta k vědění je činnost." V naší škole se snažíme vytvářet příjemné a bezpečné prostředí nejen pro naše žáky, ale i pro učitele a rodiče, uplatňováním partnerského vztahu založeného na vzájemné úctě, pochopení a sebedůvěře tak, abychom měli společné cíle a aby každý, kdo do školy přichází, do ní vstupoval s radostí a dobrými pocity.

Nabízíme

- bezpečné a příjemné prostředí
- přístupnou a otevřenou školu pro komunikaci a spolupráci
- vyplnění a využití volného času - zájmové kroužky v rámci školní družiny, volnočasové aktivity
- naše školní tradice a akce, projekty tříd a školy, kulturní vystoupení, přednášky
- školu jako centrum setkávání, živé diskuse a porozumění mezi žáky, pedagogy a veřejností
- školu jako vzdělávací, kulturní a informační centrum obce Chlebičov

Výuka je již ve všech ročnících realizována podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání od 1. 9. 2007 „ Škola zábavou i prací.“

1. Současný stav a analýza

Primární cílovou skupinou našeho programu jsou žáci všech věkových kategorií s cílem eliminovat výskyt rizikových forem chování nebo co nejvíce výskyt mezi žáky omezit. Proto míst pro výskyt nežádoucího chování je několik: WC, šatny, chodby, školní hřiště, cesta do školy. Sekundárními cílovými skupinami jsou členové školního preventivního týmu, třídní učitelé, ostatní pedagogičtí pracovníci, pracovníci školy a v neposlední řadě rodiče. Je nutné zajistit jednotné působení všech těchto subjektů na vývoj osobnosti žáka.

Třídní učitelé zodpovídají za své třídní kolektivy, mapují situaci ve svých třídách a informují metodika prevence a ředitelku školy.

Vybavení školy

- ✓ naše škola má vybavení na kvalitní úrovni
- ✓ 2 samostatné, vybavené herny školní družiny (1. v přízemí základní školy, 2. v prvním patře)
- ✓ moderní počítačová učebna s interaktivní tabulí dostupná všem žákům
- ✓ tělocvična – sportovní hala s kvalitním tělocvičným nářadím a tělovýchovný kabinet vybavený různým sportovním náčiním
- ✓ před školou jsou nově vybudované průlezkové a herní koutky pro děti, které využívá školní družina
- ✓ krásné fotbalové hřiště před školou s umělým trávníkem.

2. Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou průběžně informováni o výchovně-vzdělávacích výsledcích svých dětí na třídních schůzkách nebo individuálních konzultacích.

Prostřednictvím webových stránek naší školy rodiče mohou sledovat aktivity školy a školní družiny. Vzájemná komunikace probíhá s rodiči na kvalitní úrovni, kterou společně přispíváme ke kvalitní realizaci a plnění školního vzdělávacího programu.

Při škole působí Rada rodičů a Klub rodičů, které se průběžně zajímají o dění ve škole, pomáhá škole finančními příspěvky na různé společné aktivity žáků a rodičů (exkurze, výlety, maškarní ples, den dětí apod.)

Zástupci rodičů jsou pravidelně seznamováni se záměry školy, s pravidly života školy. V rámci dnů otevřených dveří rodiče mají možnost si školu prohlédnout, její prostředí, vybavení tříd, práci žáků ve třídách a ve vyučování.

3. Cíle Minimálního preventivního programu

- zlepšit sociální klima ve třídách
- zlepšit vztahy mezi třídními kolektivy
- vytvořit kvalitní vztahy mezi pedagogy a žáky
- zajistit pedagogům potřebnou literaturu
- vytvořit pro všechny příjemnou tvůrčí atmosféru ve škole

Preventivní programy

➤ Jednorázové preventivní programy

Jednorázové preventivní programy realizujeme pro jednu nebo více tříd dohromady formou přednášky, besedy spojené s diskusí jako krátkodobou aktivitu, např. přednáška a beseda pro žáky 4. a 5. třídy o nebezpečí a riziku užívání návykových látek - kouření a jejich negativních účincích na zdraví člověka.

Využíváme i odbornou literaturu, časopisy, brožury, filmový záznam s danou tematikou apod.

Realizace jednorázových preventivních programů je vhodné jako součást dlouhodobě preventivních programů.

➤ Dlouhodobé preventivní programy

Dlouhodobý preventivní program je charakteristický tím, že žáci a učitelé jím mohou procházet v období i několika let.

Dlouhodobý preventivní program naší školy je určen na období 2014 - 2018.

Hlavní úkoly našeho programu vycházejí z jednotlivých dílčích cílů stanovených ve Strategii prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti rezortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2014 – 2018.

Cílem našeho programu je tedy vytvářet a upevňovat morální hodnoty, zvyšovat sociální kompetenci dětí a mládeže a rozvíjet dovednosti, které vedou k odmítání všech forem sebestrukce, projevů agresivity a tak formovat jejich postoj ke zdravému životnímu stylu jako zásadní životní hodnotě a zvyšovat tak jejich odolnost vůči rizikovému chování. Cílem je tedy dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku.

Specifické cíle

- pracovat na rozvoji pozitivních vztahů mezi žáky ve třídě, stmelovat třídní kolektivy a rozvíjet spolupráci a kamarádství mezi žáky
- vést žáky k dodržování třídních pravidel, které jsou v souladu se školním řádem a pravidly slušného chování na naší škole
- předcházet výskytu rizikových projevů chování u žáků (šikana, kouření, kyberšikana, vandalismus, agresivita, záškoláctví, poruchy příjmu potravy)
- rozvíjet komunikační dovednosti žáků a snížit výskyt nežádoucího chování a vulgarismů v komunikaci mezi žáky
- zvýšit informovanost o pozitivním i negativním dopadu užívání internetu a upevnit etické chování při práci na PC
- preventivní programy – spolupráce s PPP a PČR
- ankety, besedy, přednášky – zaměřené na prevenci rizikových projevů chování
- beseda zaměřená na rizika užívání návykových látek a seznámení s jejich negativními účinky na zdraví - „Normální je nekouřit“ (4. a 5. třída)
- besedy – kyberšikana, „Bezpečný internet“
- výchova ke zdravému životnímu stylu a zdravé výživě – projekty „Den zdravé výživy“, „Svačinkový týden“
- besedy, s myslivci (spolupráce s mysliveckým svazem, krmení pro lesní zvěř)
- pojízdné planetárium – pořad o vzniku života na Zemi
- dopravní výchova – jízda zručnosti, zdravotní výchova – techniky poskytnutí první pomoci.

Nespecifické cíle

- vytvářet optimální klima ve škole, důvěru a pocit bezpečí, žák musí vědět, na koho se může s důvěrou obrátit
- učit děti tolerovat a respektovat odlišnosti druhých
- vychovávat ke zdravému životnímu stylu – rozvíjet a podporovat sportovní, kulturní a zájmové aktivity dětí popřípadě zapojit i rodiče
- pěstovat zodpovědnost za vlastní chování a způsob života adekvátní jeho věku
- informovat rodiče a veřejnost o aktivitách školy spojených s prevencí
- odhalovat skryté záškoláctví
- pořádání vlastivědných a přírodovědných exkurzí a výletů
- projektové dny
- školní akademie (Vánoce, výročí školy, Den matek apod.)
- dny otevřených dveří
- účast na olympiádách a soutěžích („Matematický Cvrček“, „Klokan“, vzdělávací testy „KALIBRO“)
- výrobky žakovských prací (vánoční, velikonoční)
- kulturní představení – divadlo, koncert
- sportovní a vědomostní soutěže (vybíjená, florbal, soutěž „FUNNY ENGLISH“)
- zájmové kroužky
- sběrová soutěž – sběr papíru, sběr víček z PET lahví a sběr hliníku
- knihovnické lekce v Obecní knihovně Chlebičov.

Na splnění nespécifických cílů se budou podílet všichni pedagogičtí pracovníci, plnění specifických cílů je především úkolem učitelů třídních učitelů, metodika prevence, a odborníků. Témata prevence jsou zakomponována v ŠVP školy.

4. Okruhy prevence

Aktivity v oblasti prevence k dosažení cílů

a) pro pedagogické pracovníky

- zajistit pro pedagogické pracovníky kvalitní semináře k problematice rizikových projevů chování pořádané PPP, KVIC, případně jinými subjekty a informovat ostatní o jeho obsahu na poradách
- informovat o MPP a nastavených pravidlech – Školní řád, Strategický plán prevence
- spolupráce metodika prevence s vedením školy a všemi zaměstnanci s cílem podchytit žáky se sklony k patologickému chování
- účast metodika prevence na schůzkách s oblastní metodičkou prevence a předávání informací členům pedagogického sboru

b) pro žáky

- pomocí nástěnky a webových stránek školy seznamovat žáky i rodiče s aktuálními otázkami prevence rizikového chování,
- informovat o zdravém životním stylu, sportovních a volnočasových aktivitách,
- aktualizovat telefonní čísla pro volání v krizových situacích,
- zaměřit se na volnočasové aktivity dětí **pravidelné** – práce v zájmových kroužcích
- besedy s odborníky pro žáky
- nadále **nabízet schránku důvěry** (zprávy jsou pravidelně vyhodnocovány, v případě potřeby probírány a řešeny)
- ankety a neformální besedy se žáky na téma: **sexuální zneužívání, odmítnutí návykových látek, zdravotní rizika kouření a konzumace alkoholu, rizikové sexuální chování, projevy rasismu a intolerance, šikana, porušování zákona, kriminalita, vandalismus, kyberšikana, virtuální drogy a patologické hráčství, dítě v ohrožení – jak postupovat při kontaktu s cizí osobou, upevňování přátelských vztahů mezi dětmi, úcta k druhým, tolerance sebeúcta, posilování duševní odolnosti vůči stresu**

c) pro rodiče a veřejnost

- spolupracovat s rodiči, s místními organizacemi, se zřizovatelem při akcích pořádaných pro děti, rodiče a ostatní občany
- informovat rodiče o preventivní strategii školy, o řádu školy a možnosti využití poradenských služeb (nástěnka ve vestibulu, webové stránky, žákovské knížky apod.)

5. POSTUP ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ ŽÁKŮ

Zpracováno podle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 2129/2010-28.

Postup školy při výskytu a konzumaci tabákových výrobků ve škole

Školním řádem je kouření v prostorách školy zakázáno a stanovena opatření za jejich porušování.

Konzumace tabákových výrobků ve škole:

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy:
O události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy.
4. V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
5. Z konzumace tabákových výrobku ve škole budou vyvozena opatření stanovená školním řádem.

Postup školy při výskytu, užití nebo distribuci návykových látek

Školním řádem škola stanovuje zákaz užívání návykových látek a jejich distribuci a přechovávání.

Současně stanovuje zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem. Školním řádem stanovuje rovněž tyto sankce za porušení zákazu:

- napomenutí tř. učitele
- důtka tř. učitele
- důtka ředitele školy.

Porušení zákazu bude vždy projednáváno na pedagogické radě za účelem hodnocení klasifikace chování žáka.

Nález návykové látky ve škole

V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

1. Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
4. O nález sepiší pracovníci školy stručný zápis s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, s uvedením data, místa a času nález a jména žáka. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomna ředitelka školy nebo její zástupkyně.

V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou návykovou látku u sebe, postupují takto:

1. Jedná se o podezření ze spáchání trestního činu, resp. provinění v případě nezletilých osob, nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
2. Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonultují s ní další postup a informují zákonného zástupce nezletilého žáka.
3. Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Postup při neomluvené absenci

Neomluvenou nepřítomnost žáka do součtu deseti hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru. Projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Seznámí zákonného zástupce žáka s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené absence. Provede zápis z pohovoru, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem žáka. Zákonný zástupce žáka zápis podepíše a obdrží kopii zápisu. Při počtu neomluvených hodin nad 10 svolává ředitelka školy výchovnou komisi. Pozvání zákonných zástupců na jednání se provádí buď prostřednictvím žákovské knížky, telefonicky nebo doporučeným dopisem. O průběhu a závěrech jednání se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší.

V případě, že neomluvená absence žáka přesáhne 25 hodin, ředitelka školy bezodkladně pošle oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně - právní ochrany dětí. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy (zákon 359/1999 Sb., o sociálně - právní ochraně dětí, §6 a 10).

6. Dokumentace a vyhodnocení

Školní metodik si evidenci, kde průběžně zaznamenává uskutečněné aktivity a zpětnou vazbu na ně. V závěru roku vypracovává metodik prevence zprávu o plnění za daný školní rok.

Na poradách a pedagogických radách budeme vyhodnocovat úspěšnost práce, konzultovat případné nedostatky a nové podněty pedagogů. Do realizace aktivit školy zapojíme co největší počet žáků. O všech aktivitách budeme pravidelně informovat rodiče a snažit se u nich vzbudit větší zájem o dění ve škole, podle jejich potřeb poskytovat poradenské služby. Na konci školního roku vyhodnotíme náš preventivní program. Preventivní opatření máme podchycena i ve školním řádu. Podkladem pro hodnocení budou všechny aktivity a pozorování řešených problémů.

8.Akční plán akcí ve škole

Září

Zahájení školního roku, fotografování žáků 1. třídy
Zahájení sběru hliníku a vršků z Pet lahví
Představení dravců - sovy
Kukátko do Evropy – výtvarná soutěž pro 3. až 5. třídu

Říjen

Dopravní kurz v Opavě
Den zvířat
Sběrová akce papíru
Halloween a čáry máry
Návštěva knihovny
Už jsem školák – návštěva z MŠ v 1. třídě
1. číslo časopisu Školáček

Listopad

Preventivní programy pro 2., 3., 4. a 5. ročník
Plavání ZŠ a MŠ – zahájení plaveckého výcviku
Výstavka prací s vánočním prodejem
Zahájení Adventu – zpívání u vánočního stromu
Ozdobme si strom - výtvarná soutěž
Návštěva knihovny

Prosinec

Preventivní program pro 4. a 5. ročník
Mikulášská nadílka
Výchovný program – divadlo pro 1. ročník
Vánoční nadílka pro zvířata – chata Lovka
Vánoční besídka ve třídách

Leden

Zápis do 1. třídy, výroba dáreků
Matematická olympiáda – školní kolo
Maškarní karneval
Slavnostní předávání pololetního vysvědčení – vystoupení dětí
2. číslo časopisu Školáček

Únor

1. setkání s předškoláky

Divadlo loutek Ostrava – kulturní představení

Masopustní průvod s MŠ

Březen

Pasování na čtenáře

2. setkání s předškoláky

Den otevřených dveří

Výchovní koncert skupiny Marbo – LD Opava

Cvrček, Klokan – matematická soutěž

3. číslo časopisu Školáček

Den knihy – návštěva knihovny

Duben

Velikonoce – tradice, výchovný program

Sběr papíru

Testy Kalibro

Den Země – zážitkový den pro děti

3. setkání předškoláků

Soutěž Bajtík - ICT

Květen

Světový den hygieny rukou – osvěta

Dopravní soutěž

Zdravé zuby - ukončení

4. setkání předškoláků

Den matek – besídka v kulturním domě

Červen

4. číslo časopisu Školáček

Den dětí

Den zdravé výživy

Školní výlet

Sportovní den

Plán bude průběžně upravován a doplňován o soutěže a kulturní akce během školního roku.

Plánujeme:

- ☒ preventivní program s Policií ČR,
- ☒ preventivní program k požární prevenci Hasík
- ☒ návštěvu Divadla loutek v Ostravě
- ☒ besedu pro rodiče s PPP
- ☒ výchovný koncert
- ☒ soutěže

Akční plán školní družiny

Během celého školního roku budeme upřednostňovat v ŠD pobyt dětí v přírodě.

Září

-Vítejte U MIMOŇŮ-

Seznámení s bezpečností a chováním žáků v ŠD

Seznámení s řádem ŠD

Seznamovací hry, prázdninové výtvarné a literární příběhy

Rozdělení dětí do zájmových kroužků

Po Počítače 4. a 5.tř.

Flétna

Út Keramika

St Angličtina 1. třída

Angličtina 2. třída

Čt Náboženství 1. skupina – 1. a 2. třída

Náboženství 2. skupina – 3. třída

Náboženství 3. skupina – 4. a 5. třída

Florball 1. a 2. třída

Pá Florball 3., 4. a 5. třída

Říjen

-Barvy podzimu-

Sběr a tvoření z přírodnin – podzimníček

Výroba draků - Drakiáda

Dopravní soutěž

Den zvířat – beseda o hadech

Listopad

-Bude zima, bude mráz-

Krmítko pro ptáčky – výroba

Adventní čas - tvoření

Kdo nezlobí, ten se nebojí aneb přijde Mikuláš s čertem?

Soutěž o nejlépe létající papírovou vlaštovku

Prosinec

-Blíží se čas Vánoc -

Tvoření s vánoční tematikou

Pečení vánočního cukroví

Zvířátka o Vánocích – vycházka na Lovku

Vánoční posezení v ŠD, rozdávání dárečků

Leden

-Jak na Nový rok, tak...-

Masopustní tradice
XXL Člověče nezlob se
Výroba dárků k zápisu
Maškarní karneval

Únor

-Ledové království-

Sněhové radovánky – stavby ze sněhu, kreslení ve sněhu, stopy zvířat...
Valentýnské tvoření
Výtvarná soutěž „O nejhezčí Valentýnku“
Turnaj ve stolním fotbálku

Březen

-Velikonoční čas –

Výroba velikonočních květináčů
Zdobení vajíčků
Velikonoční tradice a zvyky
Vycházky do přírody
Turnaj v pexesu

Duben

-Jaro se probouzí-

Tvoření s jarní tematikou
Strom přátelství
Autičkiáda
Den knihy – moje nejoblíbenější knížka

Květen

-Kdo si hraje, nezlobí-

Povolání, pantomimické hry
Turnaj ve Vybíjené
Jak si hrály naše „Mámy“ - Den matek
Hry na hřišti a v přírodě – „Jezdíš bezpečně?“ – Dopravní soutěž
Soutěž v piškvorkách

Červen

-Těšíme se na prázdniny-

Sladký Den dětí
Moje nej... prázdniny - literární a výtvarná soutěž
Mimoňovo spaní ve škole
Hry a pobyt v přírodě

Plán je aktuálně doplňován dle potřeby a na základě získávání dalších termínů a jiných poznatků.

Akční plán obnovujeme jako škola, každý školní rok, a to v souladu s dlouhodobým minimálním preventivním programem školy. Akce se konají každý školní rok, samozřejmě v různých termínech a podle kladných ohlasů žáků i vyučujících.

7. Personální zajištění

Ředitel školy – vytváří materiální, personální, časové a další podmínky pro realizaci preventivních aktivit

Školní metodik prevence – metodicky vede a koordinuje prevenci na škole, realizuje preventivní aktivity (Standardní činnosti metodika prevence, vyhláška č. 72/2005 Sb.)

Třídní učitelé – stěžejní úloha při naplňování, mají zabezpečit prevenci rizikových forem chování ve třídě, mapovat situaci ve třídě a dodávat podklady metodikovi prevence

Pedagogický sbor – jednotliví učitelé začleňují preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů podle ŠVP

Odborné instituce – spolupracují na realizaci preventivních aktivit

Žáci – participují na realizaci programu

Organizace a odborníci v regionu – spolupracují na volnočasových aktivitách, vstupují s nabídkami programů

8. Financování

Preventivní aktivity financujeme převážně z rozpočtu školy, na školní akce přispívá Klub rodičů, zřizovatel. Široká veřejnost a místní dobrovolné organizace nám pomáhají sponzorskými dary a technickou pomocí při pořádání akcí školy. Zapojujeme se do grantových programů, vyhlášených MŠMT.

9. Závěr

Minimální preventivní program pokračuje a navazuje na předcházející roky. Snahou je, aby žáci získali řadu znalostí, ale také dovedností v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

Za důležité považujeme neustálé posilování a prohlubování spolupráce školy s rodiči a širší veřejností. S tím souvisí také práce s rodiči dětí předškolního věku a spolupráce i s MŠ Chlebičov.

Učitelé budou zařazovat ve svých hodinách témata prevence podle osnov a tematických plánů.

Školní metodik prevence spolu s vedením školy a ŠPP je připraven reagovat na aktuální problémy školy a pomáhat při jejich řešení.

I nadále bude pokračovat školení pedagogů a pracovníků ŠPP dle možností školy a aktuálních nabídek.

10. Kontakty na organizace

MAGISTRÁT MĚSTA OPAVY www.opava-city.cz	
Odbor sociálních věcí	
OSPOD , Krnovská 71 C , Opava	
Vedoucí odboru sociálních věcí :	
Mgr. Judita Kachlová judita.kachlova@opava-city.cz	553 756 722
Vedoucí oddělení SPOD :	
Bc.Šárka Holowczáková Sarka.holowczakova@opava-city.cz	553 756 660
Péče rodičů o děti, úprava vztahu k dítěti při rozchodu rodičů, týrání dětí	
Odbor školství	
Protidrogový koordinátor a manažer prevence kriminality, Krnovská 71 C, Opava	
Bc.Dagmar Polášková, Dis dagmar.polaskova@opava-city.cz	553 756 725
Poradenství v oblasti protidrogových závislostí a předcházení krimi. jevů	
JUSTICE	
Poradna pro oběti trestných činů	
Mgr.Petr Tesař , ptesar@pms.justice.cz	553 650 788
Čtvrtek : 7.30 – 9.30 hod.	
POLICIE ČR www.policie.cz	
Skupina tisku a prevence, Tyršova 26, Opava : Hrnčířská 22	
Npor.Bc.René Černohorský Nprap.Bc.Pavla Welnová Krpt.op.tisk.@pcr.cz	974 737 209 727 942 674 , 974 737 208 974 737 207
Poradenství trestné činnosti dětí a mládeže, trestní odpovědnost mládeže, preventivní programy, dopravní výchova	
Obvodní oddělení	
Opava : Vaškovo náměstí 9-10	974 737 651 opoop@mvcr.cz
MĚSTSKÁ POLICIE OPAVA www.mp.opava.cz	
Skupina prevence, Krnovská 71 A, Opava	
Mgr.Petra Stonišová petra.stonisova@opava-city.cz , prevence.mp@opava-city.cz mestska.policie@opava-city.cz	553 756 730, 731 144 927, 553 756 665
Přednášky, besedy, preventivní programy	

ŠKOLSKÁ ZÁŘÍZENÍ	
Pedagogicko-psychologická poradna , Rybí trh 7-8, Opava www.ppp.opava.cz	
Ředitel : Mgr.Ivo Schwan info@pppopava.cz	
Metodik prevence v PPP : Mgr.Lucie Šimečková simeckova@pppopava.cz 733 164 832	Metodické vedení škol,preventivní a intervenční programy,přednášky a jiné.
Sociální pracovnice : Bc. Andrea Balcarová Balcarova@pppopava.cz 553 622 768, 553 625 736, 730 855 223	Zajišťování příčin a zvláštností ve vývoji dětí,řešení výukových a výchovných obtíží,problematika VPU,posuzování šk.zralosti,profesní orientace aj.
Středisko výchovné péče , Hradecká 16, Opava www.dum-ostrava.cz	
Ambulantní svpdm@seznam.cz Speciální pedagog : Mgr .Hana Eleková 777 030 853 Psycholog : Mgr.Milada Otavová 553 713 065	Individuální ,skupinová a rodinná terapie /problémy ve škole,rodině, gambling,experiment s drogou do 15 let,osobnostní a psychické problémy do 26 let /
Speciální pedagogické centrum pro zrakově postižené a pro žáky s vadami řeči, Olomoucká 18, Havlíčkova 1 , Opava www.zrak.opava.cz	
Sociální pracovnice : Martina Bilíková, Dis. spczrak.opava@seznam.cz 553 627 004, 731 618 445	Poradenství v oblasti logopedické-psychologické-speciálně pedagogické a sociálně právní pomoc.Diagnostika dítěte,žáka a studenta se zrakovým postižením vždy vychází z primární diagnózy očního lékaře.K žádosti o vyjádření je proto nutné doložit zprávu očního lékaře.
Psychiatrická léčebna, Olomoucká 88, Opava www.pnopava.cz	
pnopava@pnopava.cz	553 695 111
Kliničtí psychologové	
PhDr. A.Strossová, Englišova 33 553 713 523, 608 733 158	Pokud není doporučení pediatra,platba hotově.
PhDr. H.Khulová, Olomoucká 2 553 623 791	Pokud není doporučení pediatra,platba hotově.

Logopedická péče	
Mgr.Kavanová, Partyzánská 4, Opava	553 730 121
PaedDr.Křížová , E.Krásnohorské 8, Opava	553 717 708
Mgr.Siwková, Ostrožná 27, Opava	553 301 566, 777 021 490
PaedDr.Košárková, Katka, Opava 5	553 624 412
Dětské a dorostové psychiatrické ambulance	
Mudr.D.Skřontová , nám.Republiky 2 danaskrontova@seznam.cz 553 711 881 , 605 082 247	Poskytování akutní i dlouhodobé psychiatrické péče pro děti a dorost do 19 let
SOCIÁLNÍ SLUŽBY	
Centrum pro rodinu a sociální péči, Masarykova 39, Opava www.prorodiny.cz	
J.Dostálová chrop@doz.cz 596 174 030, 731 625 617	Prevence a motivace na podporu funkční rodiny,asistence v rodinách s postiženým dítětem
FOD – Fond ohrožených dětí , Zaccpalova 27, Opava www.fod.cz	
Mgr.E.Dobrušová evadobrusova@fod.cz , fod.opava@fod.cz 724 667 688	Pomoc sociálně ohroženým rodinám s dětmi
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY www.msmt.cz	
Oddělení prevence	
Ved.oddělení : Mgr.Martina Budinská martina.budinska@msmt.cz 234 811 331	Horizontální a vertikální úroveň koordinace a spolupráce v oblasti primární prevence,systémová opatření v oblasti primární prevence, metodiky, legislativa

TELEFONNÍ LINKY

Linka bezpečí

116 111
Nonstop,zdarma

pomoc@linkabezpeci.cz

Pro děti,mládež a studující do 26 let.Volat se dá z mobilního telefonu i z pevné linky zdarma.Pokud si nevědí rady,něčeho se bojí,mají pocit,že jim rodiče nerozumí,je mu ubližováno,trápí se kvůli lásky,mají pocit,že nic nezvládají aj..Může se to týkat rodiny,kamarádů,školy,lásky,konkrétních situací,bolestí,pocitů.Anonymní.

Linka ztracené dítě

116 000
Nonstop,zdarma

116000@ztracenedite.cz

Pro děti,mládež,dospělé.Volat se dá z mobilních telefonů i z pevné linky zdarma.Pomoc při porušování či ohrožení práv dítěte v situacích ztráty,útěků,pohřšování,sex.zneužívání,vykořisťování,bojíte se o něj,ubližují mu na internetu...Ohrožené dítě.Anonymní.

Linka první psychické pomoci

116 123
Zdarma
denně : 19.00- 21.00 hod.

Pomoc lidem v aktuální krizi,zvažující sebevraždu,mají dlouhodobý stres,samota- je jim úzko,neví jak dál,na všechno sami,trápí se,děje se jim něco zlého,potřebují srovnat myšlenky,poradit.Anonymní.

Rodičovská linka

840 111 , 234
606 021 021
Zpoplatněno

pomoc@rodicovskalinka.cz

prac.dny 13.00-19.00 hod.

pátek 9.00-15.00 hod.

Pro rodiče,prarodiče,rodinné příslušníky,pedagogy,dospělé.V případě výchovných či rodinných obtíží,pokud máte podezření na patologii v chování dítěte nebo patologickou situaci dítěte- krádeže,lži,sebepoškozování,školní problémy,rodinná situace,týrání dítěte aj..Anonymní.

Linka pro pedagogy

841 220 220
777 711 439
Zpoplatněno

prac.dny 8.00- 16.00 hod.

Podpůrná služba pro pedagogy z celé ČR při řešení problémových výchovných situací ve školách.Hlavně pro školy,kté nemají psychologa a spec.pedagoga.Linka poskytuje přímé telef.poradenství a disponuje rozsáhlou databází kontaktů na instituce,kté mohou být školami využívány.Umožňuje anonymní kontakt.

Základní a mateřská škola Chlebičov, příspěvková organizace
Školní 105, 747 31 Chlebičov
IČ: 71 002 006

PREVENCE ŠIKANY

Obsah:

1. Úvod	str. 30
2. Základní metodické pokyny a publikace	30
3. Vymezení základních pojmů	30
4. Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků	30
5. Prevence proti šikanování a preventivní aktivity, spolupráce s organizacemi, prevence kyberšikany	31
6. Cíle programu	32
7. Organizační opatření školy, práce s třídním kolektivem	32
8. Strategie vyšetřování počáteční šikany	32
9. Výchovná opatření, spolupráce s rodiči	33
10. Prevence kyberšikany	34
11. Krizový plán a postupy při řešení šikanování	35
12. Plán prevence	36

1. Úvod

Šikánování je mimořádně nebezpečná forma násilí, která významnou měrou ohrožuje základní výchovné a vzdělávací cíle školy. Je třeba tomuto problému mezi žáky věnovat patřičnou pozornost, neboť se jedná o projev patologických mezilidských vztahů. Tento program proti šikánování ve škole znamená vytvořit bezpečné, respektující a spolupracující školní prostředí. Důležité je zaměřit se na komunikaci a vztahy mezi žáky ve třídách a to bez ohledu na to, zda tam k projevům již došlo, či ne. Program se především zaměřuje na prevenci šikany, na preventivní aktivity proti vzniku šikany a nabízí postupy řešení šikánování. Je určen všem pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům naší školy. Tento dokument je součástí Minimálního preventivního programu a tím i součástí Školní preventivní strategie školy.

2. Základní metodické pokyny MŠMT a publikace

-Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikánování mezi žáky škol a školských zařízení, č.j. 24 246/2008-6

- Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 20 006/2007-51

- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikánování č.j. 25 832/2008-16 ze dne 5.12.2008

-Kolář,M. (2001). Bolest šikánování. Praha: Portál

3. Vymezení základních pojmů

Šikánování – je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit či zastrašovat žáka, popřípadě skupinu žáků. Spočívá v cílených často opakovaných fyzických nebo psychických útocích jedincem či skupinou vůči jedinci nebo skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nedovedou bráni nátlaku.

Dělení šikany:

a) **Verbální – slovní útoky** v podobě nadávek většinou vulgárních, **pomluvy, ponižování, vyhrožování, kyberšikana** (útoky pomocí sms, e-mailů,zveřejňování urážlivých materiálů na internetu)

b) **Fyzická – fyzické útoky** v podobě bití, **ničení a poškozování** osobních věcí, **vydírání, krádeže** peněz nebo osobních věcí, **sexuální obtěžování až zneužívání**

c) **Kombinovaná šikana** – kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní chování a příkazy)

4. Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků

Naše škola je odpovědná a povinná zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu výchovně vzdělávacího procesu a aktivit s ním souvisejících, současně vytvářet podmínky pro zdravý rozvoj dětí a tím předcházet vzniku rizikového chování v souladu s ustanovením §29 Zákona č.561/2004 Sb. (Školský zákon).

Každý pedagogický pracovník na naší škole je povinen řídit se příslušnými pokyny a ustanoveními. Jeho povinnost je dána Zákonem č.140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů (§167,168 trestního zákona).

5. Prevence proti šikanování a preventivní aktivity

Prevence proti šikaně patří na naší škole k základní formě boje proti tomuto negativnímu jevu. Proto si také uvědomujeme nutnou spolupráci všech pracovníků školy a rodičů, abychom spolu vystupovali jako partneři a ne jako protivníci. Základem pro prevenci šikany a násilí ve škole je náš Školní vzdělávací program, jehož jedním z mnoha cílů je vzájemná spolupráce a komunikace mezi žáky, žáky a učiteli na základě důvěry, upevňování zdravých norem chování ve třídách, které vedou k vytváření bezpečného a klidného školního prostředí. Systém konkrétních aktivit podporujících primární prevenci sociálně patologických jevů je rozpracován v Minimálním preventivním programu.

Systém dalšího vzdělávání školy – zde jde především o **pravidelné školení metodika prevence** (schůzky s okresní metodičkou, zajímavé návštěvy nízkoprahových zařízení, akreditovaných kurzů či projektů), **vzdělávání pedagogických pracovníků** v oblasti problematiky vytváření dobrých vztahů v kolektivu žáků, **zvyšování informovanosti pedagogických pracovníků v oblasti problematiky šikanování**.

Nejdůležitějším článkem prevence proti šikanování jsou třídní učitelé, kteří jsou na 1. stupni neustále v kontaktu se žáky v hodinách a o přestávkách.

Stupně šikany

1. **Zárodečná forma** – potencionálně přítomná v každém kolektivu, projevuje se vyčleňováním některých jedinců na okraj skupiny – většinou slovní projevy, fyzické ústrky, neoblíbenost, pomluvy, žák je terčem vtipů
2. **Přítvrzování projevů** – výhrůžky, nadávky, fyzické útoky, zatím jen od agresora(ů)
3. **Vytvoření jádra** – seskupení kolem agresora, pokud nezasáhne někdo zvenčí, znamená to začátek systematické šikany
4. Většina skupiny přijímá normy agresorů, přidávají se mírní a slušní žáci (i ve fyzickém násilí)
5. **Dokonalá šikana** – totalita, ztráta zbytků zábran, brutalita se stává normou pro celou skupinu

Nepřímé a přímé znaky šikanování

- žák je o přestávkách sám, nemá kamarády, chodí do školy těsně před začátkem vyučování, vyhledává blízkost učitelů a chodí do třídy těsně před zvoněním nebo až s učitelem
- ve sportech bývá volen do družstva mezi posledními
- před třídou je nejistý, ustrašený, působí smutně, nešťastně, stísněně, stává se uzavřeným
- školní prospěch se náhle zhoršuje, nadměrná absence
- má v nepořádku své školní potřeby – poškozené, špinavé, rozházené
- objevují se u něj modřiny, odřeniny, zranění
- žák je od ostatních častován posměšky, kritikou, nadávkami, hrubými žerty, je tělesně napadán, agresí neoplácí, dostává panovačné příkazy a podřizuje se jim

Spolupráce s organizacemi a odborníky

Na naší škole pracuje soustavně s jednotlivými třídami v hodinách rodinné výchovy a výchovy ke zdraví metodik prevence. Při zjištění sebemenšího problému kontaktuje třídního učitele a s ním rozebírá danou situaci, pak kontaktujeme rodiče k sjednání nápravy. V jiných případech kontaktujeme **v resortu školství** – pedagogicko-psychologickou poradnu, středisko

výchovné péče, speciálně pedagogické centrum, v **resortu zdravotnictví** – pediatry a odborné lékaře, dětské psychology a psychiatry, kteří poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie, v **resortu sociální péče** – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence s možností vstupovat do každého šetření, jednat s dalšími zainteresovanými stranami a rodinou.

Školní metodik prevence taktéž informuje o krizové telefonní lince k šikaně nejen pro učitele, žáky a jejich rodiče – 800 155 555

6. Cíle programu:

- vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí
- vytvořit pocit bezpečí pro každého jedince a jeho začlenění do třídního kolektivu (vytvořit dobré sociální klima tříd na celé škole)
- podporovat pozitivní vztahy mezi žáky a mezi žáky a učiteli.

7. Organizační opatření školy:

1. Osobní příklad pedagogů, svým chováním vůči žákovi nepodněcovat zhoršování vztahů směřující k šikanování.
2. Zajistit dozor nad žáky, především v prostorách, kde k šikanování by mohlo dojít.
3. Ve školním řádu jsou jasně stanovena pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení.
4. Třídní učitel se věnuje prevenci šikany v třídnických hodinách.
5. Pedagogičtí pracovníci se budou vzdělávat v akreditovaných kurzech k problematice šikanování.
6. Spolupráce metodika prevence a ředitelky školy s dalšími institucemi a orgány.

Práce s třídním kolektivem

1. Zjišťování neformálních vztahů ve třídě - použití anket, dotazníků apod.
2. Společné třídní akce v rámci vyučování i mimo vyučování - výlety, třídní besídky, oslavy.
3. Včasné zachycení ohrožených dětí, individuální přístup.
4. Stanovení pravidel soužití třídní komunity.
5. Formování třídního kolektivu, který je pro žáky bezpečným místem, který jim pomůže vyhnout se nežádoucímu chování - šikanování.

8. Strategie vyšetřování počáteční šikany v 5-ti krocích:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili a s oběťmi, informovat rodiče oběti.
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace oběti a agresora).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

Plán pro oběť

1. Bezprostřední záchrana oběti.
2. Informování rodičů o vzniklé situaci.
3. Individuální rozhovor s obětí.
4. Dát jí jasně najevo, že nikdo nemá právo s ní takto zacházet.
5. Zaručit oběti ochranu ze strany školy.
6. Věnovat se rozvoji jejího sebepojetí.
7. Zajistit odbornou pomoc psychologa, ŠMP.
8. Seznámit rodiče se závěry šetření a řešením situace – vedení školy, ŠMP, třídní učitel.

9. Výchovná opatření

1. Pro nápravu situace je třeba pracovat s celou třídou.
2. Dále pracovat s agresorem i obětí. V případě potřeby zprostředkovat péči PPP, psychologa, ŠMP.
3. Pro potrestání agresorů užít výchovná opatření:
 - napomenutí třídního učitele
 - důtka třídního učitele
 - důtka ředitele školy
 - snížení známky z chování.

Spolupráce s rodiči

- předem budeme informovat rodiče, co mají dělat v případě, že se dozví o šikaně
- na začátku školního roku seznámíme rodiče s programem proti šikanování
- budeme se snažit zapojit rodiče do společných preventivních akcí školy

1. Pokud rodiče informují školu o podezření na šikanu, je za vyšetření situace zodpovědný ředitel školy.
2. Při nápravě šikanování bude situace projednána s rodiči agresora i oběti, vždy odděleně. Rodiče se seznámí se závěry šetření a domluví se na výchovných opatřeních. Škola volí taktický přístup, všechny informace jsou důvěrné.
3. V případě zájmu rodičů nabídne škola rodičům agresora i oběti odbornou pomoc.

NIKDY NEDOPUSTIT KONFRONTACI MEZI OBĚTÍ A AGRESOREM !

10. PREVENCE KYBERŠIKANY

Typické rysy:

1. je časově neomezená – útočník může oběť obtěžovat 24 hodin denně
2. publikum široké – kdokoliv
3. obsah se šíří velmi rychle – prostřednictvím informačních technologií
4. anonymita pachatelů – je zpravidla obtížné, pokud je pachatel zdatný v práci s PC, mobilem, vypátrat jeho identitu

Příčiny a spouštěče:

1. je to „normální“
2. nuda
3. kulturní konflikty
4. spory ve třídě
5. rozpad přátelství
6. proměna třídního kolektivu
7. zveřejnění osobních informací

Jak na ni – co nepodcenit:

1. žáci často netuší, čeho se dopouštějí
2. důležité včas vysvětlit důsledky jednání
3. snažit se minimalizovat riziko (počítač, mobil, tablet)

Jak kyberšikanu rozpoznat:

1. schránka důvěry
2. zhoršení atmosféry ve třídě/škole
3. rozpady přátelství
4. během školních akcí
5. změny chování
6. zlehčování situace

Co může dělat škola a pedagog:

1. pracovat na podvědomí - prevence
2. začlenění tématu do výuky
3. podpora pozitivního využívání technologií
4. posílit empatii mezi žáky
5. dávat pozitivní zpětnou vazbu
6. vytvářet dobré vztahy

Co dělat?

1. rozhovor s účastníky
2. zapojení rodičů
3. diskuze ve škole
4. zapojení učitelů

Oběti je třeba doporučit:

1. neodpovídat
2. shromažďovat a ukládat důkazy
3. mluvit o tom, co se oběti děje

ZÁVĚR

Naší snahou a přáním je co nejvíce žáků vybavit schopnostmi, vůlí a rozumovými předpoklady ubránit se bezohledným negativním psychologickým vlivům a nátlakům, všem návykovým látkám a rizikovému chování.

11. Krizový plán a postupy při řešení šikanování

Postup pedagogického pracovníka

- a) V případě, že rodiče informují jakéhokoli pedagogického pracovníka o podezření na šikanování, zahájí neprodleně vyšetřování šikany, přičemž spolupracuje s metodikem prevence, výchovnou poradkyní a informuje ředitele školy.
- b) V případě podezření ze šikanování zahájí pedagogický pracovník okamžitě vyšetřování, spolupracuje s metodikem prevence, výchovnou poradkyní a informuje ředitele školy.
- c) V případě prokázaných projevů šikany zahájí pedagogický pracovník okamžitě vyšetřování, spolupracuje s metodikem prevence a výchovnou poradkyní, informuje ředitele.
- d) Vždy pedagogický pracovník informuje rodiče o výsledcích vyšetřování šikany, a to i v případech, že se podezření neprokáže.
- e) Navrhne na pedagogické radě potrestání agresorů.

Doporučené postupy vyšetřování

A) Řešení šikany v počátečním stadiu

- Zjistit informace od těch, kteří na šikanu upozornili tj. spolužáků a obětí
- Najít vhodné svědky
- Provést individuální, popřípadě konfrontační rozhovory se svědky (nikoli konfrontace obětí a agresorů)
- Chránit oběti
- Svolat výchovnou komisi
- Spolupracovat s rodiči obětí a agresorů
- Rozebrat situaci se třídou, dále sledovat a pracovat se vztahy, vymezit jasná třídní pravidla

B) Řešení šikany v pokročilém stádiu

- Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti
- Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
- Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi a pokračující pomoc a podpora oběti
- Nahlášení Policii ČR a zahájení vlastního vyšetřování

V každém případě je třeba se vyvarovat v jakékoli fázi konfrontace oběti a agresora, bagatelizace problému, rychlých řešení, řešení případu před třídou, prozrazení informačních zdrojů, neinformování rodičů. Účastni-li se šikanování většina problémové třídy nebo jsou-li normy agresorů třídou akceptovány, doporučuje se, aby šetření vedl odborník z PPP, SVP, krizového centra atd. Při práci odborníka se třídou by měl být přítomen pedagogický pracovník, který bude dál se třídou pracovat. Seznam odborníků a specializovaných institucí, se kterými naše škola spolupracuje je uveden v úvodu tohoto dokumentu.

Postup ředitele školy

- Přijme informaci o šikanování (pedagog, žák, rodič či jiný dospělý).
- Rozhodne, zda škola zvládne řešit šikanu sama, či zda je potřeba intervence zvenku – tj. pomoc specializovaných institucí a eventuálně též Policie ČR.
- V případě prokázaných projevů šikany jmenuje pracovníky, kteří se budou podílet na vyšetřování šikany dle jeho pokynů – v týmu je vždy metodik prevence a výchovná poradkyně.
- Zajistí informování rodičů o vyšetřování šikany, popřípadě sám informuje o výsledcích vyšetřování, které řídí

- V případě negativních dopadů šikanování na oběť zprostředkuje nebo zajistí zprostředkování péče PPP, střediska výchovné péče, atd.
- V mimořádných případech podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, popřípadě k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu
- Pokud dojde k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu, oznámí tuto skutečnost Policii ČR.
- Oznámí OSPODU skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka, pokud žák opakovaně páchá přestupky či se dopustí trestného činu, zahájí spolupráci s OSPODEM bez odkladu.
- Projedná na pedagogické radě potrestání agresorů.

Postup rodičů při podezření na šikanování

Postup při podezření na šikanování, o kterém jsou rodiče informováni, by měl být následující:

- Rodiče informují o podezření na šikanování třídního učitele, popřípadě dalšího pedagogického pracovníka, při jehož hodinách nebo dohledu nad žáky k šikaně dochází.
- Nejsou-li podezření na projevy šikany bezodkladně a uspokojivě řešeny v pravomoci pedagogických pracovníků včetně metodika prevence či výchovného poradce, obrátí se rodiče s informací na ředitele školy.
- V případech prokazatelných projevů šikany se rodiče přímo obrátí s informací na ředitele školy
- Jsou-li rodiče přesvědčeni, že postupuje škola při řešení šikanování nedostatečně, je možné jednat v této záležitosti se zřizovatelem školy, nebo podat stížnost na školu České školní inspekci. Stížnost podaná písemně, osobně nebo v elektronické podobě se přijímá na adrese ČŠI, Husova 17, 746 01 Opava, e-mail:posta@csisr.cz, tel. 553 623 520. Stížnost je možné adresovat příslušnému inspektorátu ČŠI, nebo podat na ústředí: ČŠI Praha, Fráni Šrámka 37, 150 21 Praha 5

12. Plán prevence

- systematické působení v oblasti etické a právní výchovy, zdravého životního stylu formou preventivních aktivit a programů, na uplatňování takových forem a metod práce pro jednotlivce a skupiny, které podporují rozvoj jejich osobnosti, zdravého sebevědomí, umění komunikace, pozitivních vztahů mezi žáky a vedou k toleranci, úctě a respektu a na zjištění rušivých zvláštností chování (sociometrie)
- vysvětlení žákům, co je šikana a jak se jí mohou bránit
- třídní učitelé neustále sledují chování žáků, vedou je k osobní odpovědnosti, spolupracují s ostatními vyučujícími, závažné problémy řeší s metodikem prevence, případně s vedením školy
- při dohledu nad žáky o přestávkách věnují pozornost pohybovému režimu žáků (hra stolního tenisu, pobyt venku na školní zahradě), všímají si skrytých míst na škole, kontrolují WC
- do vyučování zařazují oddechové chvíle pro uvolnění energie a odreagování se od stresu a agresivity

Základní školské dokumenty pro oblast prevence rizikových projevů chování

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Vyhláška č. 116/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ze dne 15. dubna 2011, která nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2011

Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí

Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání

Vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků

Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů

Vyhláška č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče

Vyhláška 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních

Vnitroresortní předpisy a dokumenty

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28

Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům **rasismu, xenofobie a intolerance**, č.j.: 14 423/1999-22 (Věstník MŠMT sešit 5/1999)

Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy **k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení** č.j.: 24 246/2008-6

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, **prevenci a postihu záškoláctví** č.j.: 10194/2002-14 (Věstník MŠMT sešit 3/2002)

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti **ochrany zdraví** dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřízených MŠMT, č.j. 37 014/2005-25 (Věstník MŠMT sešit 2/2006)

Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu **užívání internetu**, č.j.: 11 691/2004-24 (Věstník MŠMT sešit 6/2004)

Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a přivýšetřování **kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané**, č.j.: 25 884/2003-24 (Věstník MŠMT sešit 11/2003)

Volný čas a prevence u dětí a mládeže (MŠMT 2002)

Evaluace a diagnostika preventivních programů (MŠMT 2002)
Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školská zařízení (MŠMT 2001)
Vládní usnesení č. 693/2006 - Změna podmínky při poskytování finančních prostředků státního rozpočtu v oblasti primární prevence.
Pedagogové proti drogám - Program preventivních aktivit uplatňovaných ve školách a školských zařízeních (MŠMT 1999)

Strategie

Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT na období 2009-2012
www: <http://www.msmt.cz/socialni-programy/strategie-prevence-socialne-patologickych-jevu-u-deti-a?highlightWords=strategie+prevence>
Strategie prevence sociálně patologických jevů (rizikových projevů chování ?) u dětí a mládeže v Moravskoslezském kraji na období 2009-2012
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2012
http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/sk/dz-msk-11_10_13_00.pdf
Národní strategie protidrogové politiky na období 2010-2018
www: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/protidrogova-politika/dokumenty/narodni-strategie/narodni-strategie-protidrogove-politiky-na-obdobi-2010-az-2018-71880/>
Strategie protidrogové politiky Moravskoslezského kraje na období 2011-2014
www: http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/soc/strategie_protidr_pol_msk_na-obdobi_2011---2014.pdf

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ

Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými toxikomaniemi a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI

Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., a navazující předpisy - nově upravil i problematiku nedovoleného nakládání s omamnými a psychotropními látkami (drogami) - jejich výrobu, přechovávání (držení), pěstování rostlin atd. Na úpravu obsaženou v trestním zákoníku navazují změny v zákoně o přestupcích (§ - 283, 284, 285, 286, 287, 288) a dvě nově přijatá nařízení vlády, která závazným způsobem stanoví jednotlivá množství. Nejedná se o legalizaci! (1. ledna 2010)
Nařízení vlády č. 455/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, které rostliny nebo houby se považují za rostliny a houby obsahující omamnou nebo psychotropní látku a jaké je jejich množství větší než malé ve smyslu trestního zákoníku
Nařízení vlády č. 467/2009 Sb., kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za jedy a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů
Nařízení vlády č. 114/1999 Sb., kterým se pro účely trestního zákona stanoví, co se považuje za jedy, nakažlivé choroby a škůdce
Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO VNITRA

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů **Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů**

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů

Zákoník práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 469/2002 Sb., kterým se stanoví katalog prací a kvalifikační předpoklady a kterým se mění nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů

Usnesení Předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku ČR, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO FINANCÍ

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů
Školní řád

1. Užitečné webové stránky

www.prevence-info.cz

www.primarniprevence.cz

www.icm.cz

www.ceskaskola.cz

www.adiktologie.cz

www.minimalizacesikany.cz

www.drogy-info.cz

www.podaneruce.cz

www.linkabezpeci.cz

www.anabell.cz

www.linkabezpeci.cz

www.e-bezpeci.cz

PŘEHLED LEGISLATIVY

Preventivní program vychází z následujících dokumentů MŠMT.

ZÁKONY

- č. 561/2004 Sb., Školský zákon
- č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí
- č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami
- č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních

VYHLÁŠKY

- č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů
- č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných
- č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání
- č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků

25884/2003-24 Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR

METODICKÉ POKYNY

- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j.: 22294/2013-1
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j.: 24246/2008-6
- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních č.j.: 20006/2007-51 (Věstník MŠMT sešit 11/2007)
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č.j.: 14514/2000-51
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasizmu, xenofobie a intolerance č.j.: 14423/99-22
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j.: 10194/2002-14
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT č.j.: 37014/2005-25
- Standardy odborné způsobilosti pro poskytovatele programu primární prevence užívání návykových látek
- „Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu“ č.j.: 11691/2004-24

Občanská sdružení a neziskové organizace, zabývající se primární prevencí v našem regionu:

- PPP Opava
- EUROTOPIA Opava o.p.s
- ELIM Opava
- AVE o.s.
- Probační a mediační služba
- CHARITA Opava
- Dětské centrum Čtyřlístek
- SWING, o. s. – nezisková organizace, zabývající se prevencí negativních jevů
- TÝM pro mládež Opava
- Městská policie ČR Opava
- RENARKON o.p.s
- Bílý nosorožec
- Centrum pro rodinu a sociální péči Opava
- Fond ohrožených dětí Opava
- Armáda spásy Opava